

EKSEN 1 – YAŞANABİLİR BÖLGE

Amaç 1. Mekânsal Organizasyonu İyileştirmek

YB.1.

Afetlerle İlgili Tedbirlerin Alınması

YB.1. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Mikro bölgeleme çalışması ile birlikte farklı afet senaryolarının üretilmesi, gerekli tedbirlerin alınması ve risk azaltma stratejilerinin hazırlanması	Dinamik alt bölge öncelikli
Tüm bölge genelinde sakinim planlarının hazırlanması	Tüm bölge
Çevre düzeni planlarının mikro bölgeleme çalışması ve afet senaryoları ile uyumlu olarak hazırlanması/revize edilmesi	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli
Mikro bölgeleme çalışmasına dayanılarak hazırlanan afet senaryoları ile sakinim planlarının bölgede hazırlanacak olan Coğrafi Bilgi Sistemi ile uyumunun sağlanması	Tüm bölge
Olası afet türlerine ve alınacak tedbirlere yönelik olarak kamu kurumlarına, gönüllü vatandaşlara, özel firmalara ve sivil toplum kuruluşlarına uzman kişilerce eğitim verilmesi	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli
Sanayi faaliyetlerinin olası risk ve acil durum müdahale haritalarının üretilmesi ve firmaların bu konuda bilgilendirilerek firmaları ölçeğinde gerekli tedbirleri almaları	Global alt bölge öncelikli
Afet bilgi sistemlerinin oluşturulması ve afet koordinasyon altyapısının iyileştirilmesi <ul style="list-style-type: none">- Afet bilgi sistemleri doğal afetlerle ilgili uyarı sistemlerini ve ilgili kurumları afet anında ve sonrasında organize etmeyi ve- Büyük sanayi tesislerinden kaynaklı felaket risklerini ve demiryolu, karayolu ve liman kazalarına karşı koordinasyon sistemlerini içermelidir.	Tüm bölge

YB.2.

Kentsel ve Kırsal Mekânın Nitelikli Bir Şekilde Düzenlenmesi

YB.2. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Bölge ölçeğinde mekânsal ve sektörel gelişimi doğru yönlendirmek için lekeleme çalışmasının yapılması	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli
İllerin ve bölgenin taşıma kapasitesi raporlarının hazırlanması	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli
Çevre Düzeni Planlarının kalkınma odaklı bir şekilde, belirlenmiş olan sektörel gelişim potansiyellerine uygun bir şekilde hazırlanması/revize edilmesi	Tüm bölge
Planlar arası uyumun sağlanması	Tüm bölge
İmar planlarının ölçeğinin gereklerine uygun bir şekilde hazırlanması	Tüm bölge
Bölgede plan yapma yetkisi olan kurumların teknik kapasitelerinin geliştirilmesi	Tüm bölge
Konut stokunun iyileştirilmesi	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli
İl veya ilçe ölçeğinde kentsel tasarım rehberlerinin hazırlanması. Bu rehberler; <ul style="list-style-type: none"> - İl/ilçenin kentsel doku çalışması, - Peyzaj elemanları değerlendirmesi, - Kentsel tasarım mimari malzeme ve renk standartları, - Bisiklet ve yaya yolları tasarımı, - Yeşil koridorların kentle bütünleşmesi, - Manzara ve güçlü peyzaj noktaları, - Çocuk oyun alanları tasarımı, - Kentsel meydan oluşumları gibi çeşitli unsurları ele alacak şekilde hazırlanmalıdır. 	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli
Kentsel tasarım projelerinin üretilmesi ve uygulanması	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli
Bölgenin doğal yeşil alanları ile kentsel alanları arasında yeşil koridorların oluşturulması	Tüm bölge
Belirlenen mikro bölgelerde belirlenen alanlarda/sektörlerde/temalarda stratejik plan hazırlanması	Tüm bölge
KENTGES'in uygulanması için gerekli koordinasyonun ve teknik desteğin sağlanması	Tüm bölge

YB.3.

Kentsel Dönüşümün Organize Edilmesi

YB.3. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Kentsel dönüşüm master planlarının ilgili kurumların ve halkın katılımıyla hazırlanması. Hazırlanacak olan master plan;

- Olası afet risklerini ve muhtemel etkilerini kapsayan mikro bölgeleme çalışmasını
- Bölge içerisindeki farklı özelliklere sahip alanlarda önceliklendirmeyi ve uygulama takvimini,
- Kentsel dönüşüm projesinin alanda yaşayanlara ve topluma etkisinin özellikle sosyal anlamda neler olabileceğini,

Tüm bölge

- Fonksiyonel dönüşümün yapılabileceği alanlar ile bu alanlarda yer alacak yeni kentsel fonksiyonların tespitini,
- Kentsel dönüşümün finansmanını,
- Kentsel dönüşümün ekonomik etkilerini içermeli ve aynı zamanda olası afet riskleri ile muhtemel etkilerini kapsayan mikro bölgeleme çalışmasını temel almalıdır.

Kentsel dönüşümde valilik, belediyeler, kalkınma ajansı ve üniversitenin içinde olduğu bir kurumsal yapılanma modelinin oluşturulması

Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli

Kentsel dönüşüm ve güvenli yaşam alanları konusunda ilgili kurumların, sivil toplum kuruluşlarının ve halkın bilinçlendirilmesine yönelik eğitim verilmesi, medyanın süreçlerden haberdar edilmesi, broşür basılması ve dağıtılması

Tüm bölge

Kentsel dönüşüm sürecinde çalışacak teknik personelin ve uzlaşmacıların eğitilmelerinin sağlanması

Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli

YB.4.

Geçmiş Tanıyarak Kültür Varlıklarının Korunması

YB.4. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Kent merkezleri ve İpekyolu hattı öncelikli olmak üzere tüm bölge genelinde yer alan tarihi değere sahip taşınmazlara yönelik rölöve, restorasyon, rekonstrüksiyon ve sokak sağlıklılaştırma projelerinin yaygınlaştırılması

Kocaeli, Düzce ve Yalova öncelikli

Konuralp, Claudiopolis, Nikomedya ve Hereke başta olmak üzere tüm önemli arkeolojik alanların kazı çalışmalarının hızlandırılması için uygun ortam tesisi

Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli

Müzelerde kurumsal kapasite artışının sağlanması ve çağdaş müzecilik uygulamalarının yaygınlaştırılması

Global alt bölgeler öncelikli

Müze tanıtımlarının farklı araçlarla yaygınlaştırılması, müzelerin farklı dillerde web sitelerinin hazırlanması

Global alt bölgeler öncelikli

Yöresel önemli şahsiyetlere yönelik kültürel etkinliklerin yaygınlaştırılması

Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli

Kültür envanterlerinin güncellenmesi ve sanal ortamda geliştirilmesi

Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli

Kültür varlıklarının korunmasına yönelik işbirliği ortamlarının kurulması ve finansmana erişim için çalışmalar yapılması

Tarımsal üretimin yoğunlaştığı Sakarya

Öğrenciler ve genç nüfus başta olmak üzere halka koruma kültürünün geliştirilmesi için eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları gerçekleştirilmesi

Tüm bölge

YB.5.

Bölge İçi Erişilebilirliğin Güçlendirilmesi

YB.5. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Bölge içi ulaşım ağında toplu taşıma sistemlerinin geliştirilerek çeşitlenmesi ve birbiriyle bütünleşik edilmesi	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli
Bölge içi köy yollarındaki ulaşım imkânlarının iyileştirilmesi	Çevre alt bölgeler öncelikli
Kent içi toplu taşıma sistemlerinin geliştirilerek çeşitlendirilmesi ve bu sistemlerin birbiriyle bütünleşik edilmesi	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli
Kent içinde hafif raylı sistem, bisiklet kullanımı gibi çevre dostu ulaşım sistemlerinin ve bu sistemlerin altyapılarının kentte yaygınlaştırılması	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli
Kent merkezlerinde otopark alanlarının oluşturulması ve bu alanlara yönelik düzenleme yapılması	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli
Kent içinde toplu taşıma duraklarının ve merkezi yerlerdeki otopark alanlarının birbiriyle bütünleşik edilmesi	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli
Kent merkezlerinde yayalaştırma projelerinin geliştirilmesi	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli

Amaç 2. Çevresel Sürdürülebilirliği Sağlamak

YB.6.

Doğal Mirasın Korunması ve Geliştirilmesi

YB.6. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Bölgenin doğal değerler ve biyolojik çeşitlilik envanterinin farklı ölçeklerde kapsamlı şekilde çıkarılması	Tüm bölge
Göller ve havzalar ölçeğinde özel yönetim planlarının oluşturulması	Sapanca Havzası ve Melen Havzası öncelikli
Bölgede taşocaklarının işletilmesi hakkında fizibilite raporunun hazırlanması	Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli
Süresi dolan taş ocaklarının başka bir kentsel fonksiyon için potansiyel alan olarak değerlendirilmesi için çalışmaların yapılması	Global alt bölge öncelikli
Bölgedeki havzalar için Havza Koruma Birliklerinin kurulması ve bu oluşumların desteklenmesi	Tüm Bölge
Yeraltı ve yer üstü su kaynaklarının etkin kullanımı için (kapasite orantılı) fizibilite çalışmalarının yapılması	Tüm bölge
Atıkların depolanacağı ve bertaraf edileceği sahaların tespiti ve ortak bütünleşik atık ünitelerinin oluşturulması için bölge ölçeğinde fizibilite çalışmalarının yapılması	Tüm bölge

İlçeler düzeyinde belirlenmiş olan kirlilik nedenlerini bertaraf edecek çalışmaların tespitinin yapılması ve çözüm önerilerinin, tedbirlerin belirlenmesi

Tüm bölge

YB.7.

Bölgenin Çevre ve Çevre Mevzuatı Konusunda Bilinçlendirilmesi

YB.7. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Çevresel problemlere ilişkin kurumlarda farkındalığı arttırmaya yönelik faaliyetler ve eğitimler düzenlenmesi

Tüm bölge

Halkın etkili bir iletişim aracı olan medya yoluyla çevresel sorunlar hakkında bilinçlendirilmesi ve sürece etkin olarak dâhil edilmesi

Aynı sektörde faaliyet gösteren firma ve OSB'leri yaşanan çevre sorunları konusunda bilgilendirmeye yönelik eğitimler verilmesi ve işletmeler arası ortak bir veri tabanı oluşturulması

Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli

Sanayi üreticilerinin, çevre kirliliğine yol açan faaliyetler konusunda çevre mevzuatındaki yeni düzenlemelerden haberdar edilmesi

Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli

Çevre problemlerini azaltmaya ve ortadan kaldırmaya yönelik desteklerden faydalanma düzeyinin artırılması

Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli

Çevre konusunda çalışan kamu kurumlarının teknik kapasitelerinin artırılması

Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli

Kırsal alanda ve kentlerde çevreye zarar vermeden ekonomik büyümenin sağlanması ile ilgili eğitimlerin verilmesi

Tüm bölge

YB.8.

Enerji Verimliliğinin Arttırılması

YB.8. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Enerji verimliliğinin artırılması için sivil halkın, kamunun ve özel girişimlerin bilgilendirileceği etkinliklerin tasarlanması

Tüm bölge

Kişiler ve kurumlarca yürütülecek enerji verimliliği çalışmalarına destek sağlanması

Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli

Bölge firmalarının Avrupa Birliği ve Dünya Bankası kaynaklı enerji verimliliği finansman modellerinden faydalanmasının sağlanması

Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli

YB.9.

Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Değerlendirilmesi

YB.9. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Yatırımcılara yönelik olarak bölgede en fazla verim alınacak yenilenebilir enerji türlerini konumları, kapasiteleri ve işletme maliyetleri ile içeren fizibilite raporlarının hazırlanması	Çevre alt bölge öncelikli
Bölgedeki rüzgâr enerjisi potansiyelini harekete geçirmek potansiyel tespit edilen tüm alanlarda projelendirme ve uygulama faaliyetlerine destek verilmesi	Çevre alt bölge öncelikli
Potansiyel tespit edilen tüm alanlarda projelendirme ve uygulama faaliyetlerine destek verilmesi	Çevre alt bölge öncelikli
Ortaya çıkan yoğun tarımsal ve hayvansal atıkların biyogaz enerjisine dönüştürülmesi için projelendirme ve uygulama faaliyetlerine destek verilmesi.	Kocaeli ve Bolu illeri
Yenilenebilir enerji potansiyelinin kullanımını artırmak üzere verilen devlet desteklerinden bölgedeki firmaların faydalanma düzeyini artırmak ve yenilenebilir enerji potansiyeline yatırım yaparak firmaların enerji ihtiyaçlarını gidermeleri için bilgilendirmelerde bulunulması	Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli
Kompostlaştırma, kojenerasyon ve biyogaz sistemlerinin desteklenmesi	Tüm bölge

YB.10.

Teknik Altyapı İmkanlarının İyileştirilmesi

YB.10. UYGULAMA ÖNERİLERİ

İçme ve kullanma suyu arıtma suyu tesislerinin kapasitelerinin artırılması ve yenilerinin kurulmasının teşvik edilmesi	Tüm bölge
Bölgenin nüfus projeksiyonu ve imalat sanayi büyüme eğilimi paralelinde elektrik tüketimi ihtiyacına yönelik olarak tespit ve ilgili yatırımların yapılması	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli
Doğalgaz kullanımının yaygınlaştırılması	Düzce, Bolu ve Yalova illeri öncelikli
İnternet erişim altyapısının bölge genelinde yaygınlaştırılması	Tüm bölge
Bölgesel ölçekte atık yönetim planlarının hazırlanması, bölgeye özgü bir atık yönetim modelinin oluşturulması	Çevre alt bölge öncelikli
Atık bertarafı ve geri dönüşüm uygulamalarının desteklenmesi	Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli
Belediyelerin atık yönetimi ve mevzuatı konusunda bilgilendirilmeleri	Tüm bölge

Amaç 3. Sosyal Bütünleşmenin Sağlanması

YB.11.

Sosyal Analiz ve Politikaların Geliştirilmesi

YB.11. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Farklı sosyal yapı özellikleri sergileyen bölgelerin bu özelliklerini yansıtabilecek sosyal içerikli analizlerin mekânsal olarak tanımlı alanlarda yapılması ve buna uygun sosyal politika üretilmesinin sağlanması	Tüm bölge
---	------------------

Sosyal alanda çalışmayı daha gerçekçi kılacak ve kolaylaştıracak Düzey3 ve Düzey 4'te sosyal istatistikler veri tabanının oluşturulması	Tüm bölge
Özellikle kırsal alanlarda kadınların ve gençlerin işgücüne katılımı kolaylaştıracak mikro kredi gibi programların uygulanmasının yaygınlaştırılması	Çevre alt bölge öncelikli
Yerelden temel eğitim ve temel sağlık hizmetleri hakkında merkezi idareye geri bildirim sağlamak amacıyla ilgili analizlerin yapılması	Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli
Merkezi ve yerel kurumlar tarafından yapılan-öngörülen sosyal yardımların eşgüdümü olmasının sağlanması	Tüm bölge
İlk ve ortaöğretilere yönelik yaz kampları, değişim programları vb. uygulamaların yaygınlaştırılması	Tüm bölge
Dezavantajlı grupların da aktif rol alabileceği, bölgenin yöresel zenginliklerini tanıttıcı ulusal ve uluslararası festivallerin organize edilmesi	Çevre alt bölge öncelikli

YB.12.

Yoksulluğun Asgari Düzeye İndirgenmesi

YB.12. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Bölgede yoksul kesimlerin hem toplumsal hem de mekânsal olarak yapısal nedenlerini ortaya koyan ve iyileştirme önerilerini içeren çalışmaların yapılması	Tüm bölge
Bölge ölçeğinde göçle gelen nüfusun gelir dağılımını, yaşam koşullarını, beklentilerini vb. parametreleri inceleyerek gelecek öngörüsü oluşturmaya yardımcı edecek analiz çalışmalarının yapılması	Tüm bölge
Kamu eliyle dağıtılan sosyal desteklerin etki analizinin yapılması ve sürdürülebilirliklerinin sağlanmasına yönelik destek mekanizmalarının tasarlanması	Çevre alt bölge öncelikli
Yoksul kesimlere yönelik yardım araçlarının yoksulluk düzeyine göre çeşitlendirilmesi	Tüm bölge

YB.13.

Dezavantajlı Grupların Sosyal Hayata Katılması

YB.13. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Dezavantajlı grupların yanı sıra dezavantajlı mekânların da tanımlanması ve bu yönde bütüncül politikaların üretilmesi, faaliyetlerin desteklenmesi	Global alt bölge öncelikli
Engellilere yönelik sosyal ve mekânsal ihtiyaçların tespit edilmesi, bu ihtiyaçlara yönelik faaliyetlerin desteklenmesi	Tüm bölge
Dezavantajlı nüfus gruplarına yönelik faaliyetler mahalle düzeyine indirilerek; pazar şenlikleri, film gösterileri gibi etkinliklerle söz konusu kesimlerin katılımının sürekliliğinin sağlanması	Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli
Raman vatandaşların sosyal ve ekonomik hayata katılmalarını sağlayacak istihdam politikalarının geliştirilmesi	Global alt bölge öncelikli

YB.14.

**Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Hayatın Canlandırılması, Kentlilik
Kültürünün Geliştirilmesi ve Kent Kimliğinin Oluşturulması****YB.14. UYGULAMA ÖNERİLERİ**

Kentsel yerleşimlerin planlanması ve tasarlanmasında, mahallelerin, açık ve kamusal alanların nitelikli ve güvenliğini sağlayacak şekilde ilke, standart ve ölçütler geliştirilmesi	Tüm bölge
Bölge kentsel kimlik analizi çalışmasının yapılması ve uygun önerilerin belirlenmesi	Global alt bölge öncelikli
Büyük ölçekli alışveriş merkezlerinin kurulması için gerekli girişimlerde bulunulması	Global alt bölge öncelikli
Toplumun farklı kesimlerine hitap edecek sosyo-kültürel faaliyetlerin düzenlenmesi faaliyetlere öncelik verilmesi	Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli
Ulusal ve uluslararası ölçekte gerçekleştirilen kültür ve sanat faaliyetlerinin bölgede daha çok organize edilmesinin sağlanması	Global alt bölge öncelikli
Kente yaşayanların genç, kadın, dezavantajlı vb. detaylarda, yaşadıkları kentten beklentilerine yönelik tespit çalışmalarının yapılması	Tüm bölge
Dernekleşme kültürünün kentin ortak potansiyel ve sorunları üzerinde yayılmasının sağlanması	Tüm bölge
Doğu Marmara'nın sahip olduğu avantajlar dolayısıyla cazip bir yaşam alanı olması üzerine ulusal anlamda reklam ve tanıtım faaliyetleri yürütülmesi	Global alt bölge öncelikli
Sosyal donatı alanlarının nicelik ve nitelik olarak artırılması (Tiyatro, sinema salonları, kültür-sanat faaliyetinde bulunabilecek kamusal alanların kurulması ve özel girişimlerin teşvik edilmesi)	Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli

YB.15.

Kurumsal Sosyal Sorumluluk Bilincinin Geliştirilmesi ve Uygulamalarının Yönlendirilmesi**YB.15. UYGULAMA ÖNERİLERİ**

Bölgedeki orta ve büyük ölçekli işletmelerin kurumsal sosyal sorumluluk projelerinin faydaları konusunda farkındalığının artırılması programı	Tüm bölge
Bölgedeki orta ve büyük ölçekli işletmelerin kurumsal sosyal sorumluluk projelerini STK'lar ile işbirliği yaparak geliştirmelerinin teşvik edilmesi	Çevre alt bölge öncelikli

Eksen 2. Rekabetçi Bölge

Amaç 1. Akıllı İhtisaslaşmayı Sağlamak

RB.1. Bölgede öne çıkan sektörlerle odaklanılması

RB.1. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Sektörler için yatırım fizibilite, rapor ve tanıtım paketlerinin oluşturulması	Global Alt Bölge
Uluslararası platformlarda bölge sektörlerinin temsil edilmesi	Global Alt Bölge
Sektörlerin ithal ikameci, ihrac potansiyeli yüksek olan alt kırılımlarının desteklenmesi	Global Alt Bölge
İstihdam açısından daralma görülen deri imalatı, ana metal, tıbbi aletler ve gemi inşa sektörlerinin durumlarının analiz edilmesi	Gerede, Kuzey Körfez, İzmit, Adapazarı, Yalova
Bölgede alt bölgeler bazında tanımlanan öncü sektörlerin; belirlenen sektörel öncelikler çerçevesinde desteklenmesi	Tüm bölge

RB.2. Turizmde bölge potansiyellerine ve hedef kitlelere göre şekillenilmesi

RB.2. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Öne çıkan destinasyonları tanıtmak amacıyla sanal ortam, yurt içi ve yurtdışı fuarlar, tanıtım materyalleri hazırlanması	Çevre Alt Bölge
Seyahat acentelerine öncelikli destinasyonlarla ilgili bilgilendirme, tanıtım ve fam-trip gibi etkinlikler gerçekleştirilmesi	Çevre Alt Bölge
Destinasyonların teknik altyapılarının iyileştirilmesi	Çevre Alt Bölge
Turizm portal ve bilgi sistemleriyle entegrasyon sağlanması	Çevre Alt Bölge
Hedef kitlelere göre yabancı yönlendirme unsurlarının kullanılması	Yalova Başı, Bolu, Karadeniz Kıyı
Kaynakların etkin kullanılması adına tanıtımın ortak yapılması	Çevre Alt Bölge
Butik otelciliğin ve şehir otellerinin desteklenmesi	Dinamik Alt Bölge
Yerli ve yabancı turizm yatırımlarına özel tanıtım yapılması	Çevre Alt Bölge

Hizmet kalitesinin artırılması için eğitim ve bilgilendirmeler yapılması	Çevre Alt Bölge
Yerel halkın turizm konusunda bilinçlendirilmesi	Çevre Alt Bölge
Abant Dağları ve Köroğlu Dağları'nın Kültür ve Turizm Koruma ve Geliştirme Bölgesi ilan edilmesi	Dinamik Alt Bölge
Bölgede tur ve seyir rotalarının tanıtlarının yapılması ve altyapılarının iyileştirilmesi	Çevre Alt Bölge
Bölgede Osmanlı'nın kuruluş dönemine ilişkin önemli olay, kişi ve mekânların bu temada tanıtımının yaygınlaştırılması	Dinamik Alt Bölge
Yaban hayatın korunmasıyla paralel olarak kuş gözlem noktalarının yaygınlaştırılması	Çevre Alt Bölge

RB.3.

Bölgesel tarım ürünlerinde markalaşmanın ve yenilikçiliğin sağlanması

RB.3. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Yakın gelecekte talebi artacak tarımsal ürünlerin tespiti için araştırma çalışmaları yapılması	Çevre Alt Bölge
Öncelikli ürünlerde sertifikasyonun yaygınlaştırılması ve markalaşma çalışmalarının desteklenmesi	Çevre Alt Bölge
Tarımsal ürünlerin gıda sanayiinde kullanımının yaygınlaştırılması ve ihracat için pazar araştırmaları yapılması	Çevre Alt Bölge
Organik tarım faaliyetlerini yaygınlaştırmak için bilgilendirme ve eğitimlerin yaygınlaştırılması	Çevre Alt Bölge
Her türlü organize ve örgütlü üretim faaliyetleri için kooperatifleşmenin teşvik edilmesi	Çevre Alt Bölge
Tavukçuluktan kaynaklanan çevresel sorunların asgari düzeye indirilmesi ve altlıkların farklı amaçlarla kullanım potansiyelinin araştırılması ve değerlendirilmesi	Bolu, Bolu Güney ilçe kümeleri

RB.4.

Öncelikli alanlarda kümelenmelerin ve işbirliklerinin geliştirilmesi

RB.4. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Öncelikli sektörlerde tüm paydaşların yer aldığı kümelenmelerin oluşturulması	Global Alt Bölge
---	-------------------------

Kümelenmelerin ulusal ve uluslararası ölçekte etkinliklerde yer alması	Global Alt Bölge
Küme ölçeğinde bölgesel, ulusal ve uluslararası fonlardan yararlanmanın yaygınlaştırılması	Global Alt Bölge
Kümelerin uluslararası platformlarda temsilinin ve bilinirliğinin sağlanması ve internet sitesi, bülten gibi tanıtım ve duyuru ortamlarına sahip olması	Global Alt Bölge
Küme ölçeğinde sektörlerin ortak tanıtım için strateji üretmeleri ve potansiyel müşterilere göre şekillenmeleri	Global Alt Bölge
Kümelenme yönetimlerinin firmaların üretim ve yenilikçilik süreçlerini geliştirir nitelikte yönlendirme yapımları	Global Alt Bölge
Kümelenme haritalarının oluşturulması ve analiz edilmesi	Global Alt Bölge

RB.5.

Hedef pazar odaklı dışa açılmanın hızlandırılması

RB.5. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Öncelikli sektörlerle ilişkin uluslararası pazar araştırmalarının yaptırılması	Global Alt Bölge
Sektörel bazda hedef ülkelere yönelik tanıtım ve işbirliği faaliyetleri gerçekleştirilmesi	Global Alt Bölge
B2B (Business to business) ve C2C (Cluster to Cluster) faaliyetlerin artırılması	Global Alt Bölge
Hedef ülke ve piyasa kriterlerine göre belgelendirme ve sertifikasyonun yaygınlaştırılması	Global Alt Bölge
Uluslararası standartlara uygun üretimin yaygınlaştırılması	Global Alt Bölge
Uluslararası dernek, sektörel kuruluş ve birliklere üyeliklerin yaygınlaştırılması	Global Alt Bölge
İzmit Alt Bölgesi'nde yıla yayılacak sektörel ve tematik uluslararası fuar organizasyonlarının gerçekleştirilmesi	Global Alt Bölge

RB.6.

Gelecek vadeden yeni üretim, hizmet ve istihdam alanlarının belirlenmesi

RB.6. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Geleceğe yönelik öne çıkacak sektörlerle ilişkin araştırmaların gerçekleştirilmesi	Dinamik Alt Bölge
Bilişim sektörünün gelişiminin desteklenmesi, Muallimköy Teknoloji Gelişim Bölgesi'nin bilişim alanında ulusal ve uluslararası önemli aktörlere ev sahipliği yapmasının sağlanması ve uluslararası ölçekte tanıtımı	Kuzey Körfez

Öne çıkması gereken sektörlerle ilişkin analiz ve strateji geliştirme çalışmalarının yapılması	Dinamik Alt Bölge
Süs bitkiciliği sektörünün ihtiyacı olan ve ürün çeşitliliğini arttıracak Ar-Ge ve genetik çalışmaların desteklenmesi	Yalova Batı, Adapazarı
Süs bitkiciliği sektörünün organize ve marka olacak şekilde çalışmasının sağlanması	Yalova Batı, Adapazarı
Yalova ve Sakarya illerinde ihtisas süs bitkiciliği bölgelerinin ve mezatların yaygınlaştırılması	Dinamik Alt Bölge
Yalova'daki liman yatırımlarında çiçekçilikle ilişkili lojistik altyapı oluşturulması	Dinamik Alt Bölge
Süs bitkiciliğinde yeni ürünlerin üretici ve kullanıcılara tanıtımı için demonstrasyon alanları oluşturulması, kamu kurumları ve belediyelere ait parsellerde de bu uygulamanın yapılması	Dinamik Alt Bölge
Üniversiteler bünyesinde Ziraat Fakültelerine bağlı süs bitkiciliği bölümlerinin oluşturulması, kamu-akademi-özel sektör işbirliğinde projeler geliştirilmesi	Dinamik Alt Bölge
Özellikle soğanlı bitkilerde doğal bitkilerin ıslahı, kültüre alınması, yetiştirme teknikleri, preparasyon ve depolama teknikleri çalışmalarına öncelik verilmesi	Dinamik Alt Bölge
Süs bitkiciliğinde jeotermal enerji kullanımının yaygınlaştırılması	Dinamik Alt Bölge
Raylı sistemlere yönelik üretimde Ar-Ge ve kapasite artırımının sağlanması, Türkiye ve yakın çevresindeki pazarlarda lider olunması	Adapazarı
Organik tarım üretiminin yaygınlaştırılması	Dinamik Alt Bölge
Arıcılığın marka haline gelmesi ve kalitesiyle ön plana çıkması	Düzce, Yalova Batı, Bolu Güney, Karadeniz Kıyı

Amaç 2. Yüksek Katma Değerli, Yenilikçi ve Teknoloji Odaklı Ürün ve Hizmetlere Geçmek

RB.7.

Ar-Ge ve yenilikçilik faaliyetlerinin artırılması ve tekno-girişimciliğin geliştirilmesi

RB.7. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Horizon 2020 ve ÇP başvuru ve yürütme eğitimleri

Global Alt Bölge

Fonlar hakkında farkındalık sağlanması

Global Alt Bölge

Ar-ge merkezi kurulmasının büyük ölçekli firmalar arasında yaygınlaştırılması	Global Alt Bölge
Nitelikli Ar-Ge personelinin bölgede tutulması için özel sektör ve üniversitelerin işbirliği faaliyetlerinde bulunması	Global Alt Bölge
Teknoparkların tam kapasite çalışmalarının sağlanması	Global Alt Bölge
Teknoloji transfer ofislerinin kurumsallaşmalarının desteklenmesi ve aktif çalışmalarının sağlanması	Global Alt Bölge
Bilişim sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin desteklenmesi	Global Alt Bölge

RB.8.**Akademi – sanayi işbirliklerinin teşvik edilmesi****RB.8. UYGULAMA ÖNERİLERİ**

Özel sektörün üniversitelerden ve akademisyenlerden danışmanlık almalarının yaygınlaştırılması, işbirliği ortamının iyileştirilmesi için üniversitelerin gerekli mevzuat düzenlemelerini yapması	Global Alt Bölge
Santex projelerinin artırılması	Global Alt Bölge
Özel sektör çalışanlarının akademik çalışmalarının teşvik etmesi	Global Alt Bölge
Özel sektör ve üniversitelerin ortak olarak proje başvurularında bulunmasının teşvik edilmesi ve özellikle Horizon 2020 fonlarından ortak yararlanmalarının sağlanması	Global Alt Bölge
Teknoloji Transfer Ofislerinin sayılarının ve personel miktarlarının artması	Global Alt Bölge

RB.9.**İnovasyon yönetimi danışmanlığı sektörünün geliştirilmesi****RB.9. UYGULAMA ÖNERİLERİ**

Bölgede yenilik yönetimi konusunda eğitimlerin gerçekleştirilmesi	Global Alt Bölge
Yurtdışı uzmanlar tarafından tecrübe paylaşımının sağlanması	Global Alt Bölge
Akademisyenlerin ve özel sektör ile kamu çalışanlarının yenilik yönetim danışmanlığı konusunda bilgilendirilmesi	Global Alt Bölge
Bölgede sertifikalı ve alanlarına göre uzman danışman havuzunun kurulması ve MARKA ile TTO ve TSO'ların öncülük etmesi	Global Alt Bölge

RB.10.**Temiz üretime geçilmesi ve yeşil büyümenin sağlanması**

RB.10. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Gıda ve içecek, tekstil ve deri, kimyasal madde ve ürünler ve metal kaplama ve makina parça üretimi sektörlerinde temiz üretimin yaygınlaştırılmasına yönelik olarak bölgesel, ulusal ve uluslararası fonlardan yararlanılması	Kuzey Körfez, İzmit, Adapazarı, Gerede
Lisanslı ya da lisanssız güneş enerjisi, kojenerasyon, jeotermal enerji ve rüzgâr enerjisi üretiminin teşvik edilmesi	Çevre Alt Bölge
Firmaların atık ve ara mal kullanma envanterlerinin oluşturulma çalışmalarının yaygınlaştırılması	Global Alt Bölge
Firmaların birbirleriyle endüstriyel simbiyoz ilişkileri için projeler geliştirilmesi	Global Alt Bölge
Sera gazı salınımı ve atık su başta olmak üzere filtreleme ve arıtma çalışmalarının yaygınlaştırılması	Global Alt Bölge

RB.11. Sektörler arası etkileşimin artırılması

RB.11. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Tarımsal ürünlerin gıda sanayiinde kullanım paylarının artırılması	Çevre Alt Bölge
Yöresel ürünlerin turizm amacıyla kullanımının ve markalaşmalarının yaygınlaştırılması	Çevre Alt Bölge
Birbirleriyle tedarik zinciri içerisinde bulunan farklı sektörlerden firmaların işbirliği ortamlarının iyileştirilmesi	Çevre Alt Bölge
Sektör ya da meslek örgütlerinin kendi sektörlerine ilişkin gelecek öngörülerinin ve hammadde ya da aramalı gereksinimlerinin bölgede duyurulması	Çevre Alt Bölge
Firmaların ölçek büyütme amaçlı ortaklık faaliyetlerinin teşvik edilmesi	Çevre Alt Bölge
İl ve ilçe ölçeğinde ticaret ve sanayi odaları bünyesinde yer alan meslek komitelerinin bir araya geleceği ortamların oluşturulması	Global Alt Bölge

RB.12. Yerel markalaşmanın desteklenmesi, fikri ve sınai eser sahipliğinin artırılması

RB.12. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Yöresel ürün ve değerlerin coğrafi işaretleme işlemlerinin yaygınlaştırılması	Çevre Alt Bölge
Yöresel ürünlerin tanıtımında yerel yönetim, TSO ve sivil toplum örgütlerinin işbirliği yapmaları	Çevre Alt Bölge
Bölgesel patent ve faydalı modellerin uluslararası belgelendirme işlemlerinin gerçekleştirilmesi	Global Alt Bölge
Patent başvurularının artırılması	Global Alt Bölge
Marka tescillerinin yaygınlaştırılması	Global Alt Bölge

RB.13.**Tarımda verimlilik ve yüksek kalite sağlanması****RB.13. UYGULAMA ÖNERİLERİ**

Atıl tarım arazilerinin değerlendirilmesinin sağlanması	Çevre Alt Bölge
İmar planlarında tarım alanlarından azami kaçınılması	Çevre Alt Bölge
Ürün borsalarının kurumsal kapasitelerinin artırılması	Çevre Alt Bölge
Taşımacılık ve depolama faaliyetlerinin kalitelerinin geliştirilmesi	Çevre Alt Bölge
Tarımsal araştırma çalışmalarının yaygınlaştırılması ve çevre alt bölgedeki üreticilerin kapasitelerinin artırılması	Çevre Alt Bölge

Amaç 3. İş, Yatırım ve Girişimcilik Ortamını İyileştirmek

RB.14.**Taşımacılıkta ihtisaslaşmanın sağlanması, altyapının güçlendirilmesi ve maliyetlerin düşürülmesi****RB.14. UYGULAMA ÖNERİLERİ****Demiryolu**

Gümüşova İslah OSB'ye demiryolu bağlantısının yük amaçlı uzatılması	Hendek İlçe Kümesi
Karasu hattının tamamlanması	Adapazarı, Karadeniz Kıyı İlçe Kümeleri
Modl ararası taşımacılığa uygun yükleme noktaları ve lojistik köylerin oluşturulması, Köseköy, Muallimköy ve Tavşancıl Lojistik köylerinin faaliyete geçmesi	Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri
İşletmelerin demiryolu taşımacılığını kullanmasının özendirilmesi	Kuzey Körfez, İzmit, Adapazarı İlçe Kümeleri

Havayolu

Cengiz Topel Mastır Planı hazırlanması	İzmit İlçe Kümesi
Cengiz Topel havalimanının serbest bölge ilan edilmesi ¹	İzmit İlçe Kümesi

¹ Türkiye Ulaştırma ve Haberleşme Stratejisi

Cengiz Topel havalimanının bölge halkı tarafından kullanılması amacıyla bölgesel tanıtımının yapılması	İzmit İlçe Kümesi
Cengiz Topel havalimanının bölgedeki işletmelere tanıtımının yapılması	İzmit İlçe Kümesi
Cengiz Topel havalimanı için yeni işletme modeli tasarlanması (TSO, özel sektör vs.)	İzmit İlçe Kümesi
Cengiz Topel havalimanına yeşil ve engelsiz havalimanı belgesi kazandırılması	İzmit İlçe Kümesi
Bolu Havalimanının faaliyete geçirilmesi	Bolu İlçe Kümesi
Turizm paketleri ile havalimanı entegrasyonunun sağlanması	İzmit, Bolu İlçe Kümeleri
Denizyolu	
Kocaeli Limanı ve ilişkili lojistik sektörünün Doğu Marmara Taşımacılık Kümesi'nde (TRaceM) temsil edilmesi ve kümelenme yapısının güçlendirilmesi	Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri
Alt bölgelerin Kocaeli Limanı'nı oluşturan birimler olarak ele alınması	Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri
Kocaeli Limanı imaj ve algı yönetimi çalışmalarının yapılması	Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri
İzmit Körfezi Kıyı Yapıları Bütünleşik Master Planının Uygulanması	Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri
Kıyı ve Kıyı Geri Alanında Yapılan Planlama ve Mekânsal Karar Alma Çalışmalarında İlgili Tüm Kurumların Katılımı ve Yapılan Araştırma ve Raporların Girdi Olarak Kullanılması	Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri
Alt bölgeler bazında liman işletmecilerinin bir araya gelecekleri platformların oluşturulması	Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri
Konu ile ilgili iyi uygulama örneklerinin sektöre anlatılması	Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri
Birleşmenin teşvik edilmesi	Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri
Şirketleşmenin teşvik edilmesi	Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri
Alt bölgeler dışında kalan liman tesislerinin genişleme ve bu alanlarda yeni liman tesisi kurulmasında seçici davranılması ya da izin verilmemesi	Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri
Ortak karayolu bağlantılarının geliştirilmesi	Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri
Alt bölge bazında ortak kullanılacak demiryolu yükleme istasyonlarının etkin kullanılması	Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri
Alt bölge bazında ortak tır park alanlarının oluşturulması	Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri
Asli faaliyet konusu limancılık olmayan işletmelere izin verilmemesi, verilen izinlerin yenilenmemesi	Kuzey Körfez, İzmit İlçe Kümeleri

Orta vadede liman tesisinin ana faaliyet konusunun limancılık olmasının sağlanması (Kademeli İhtisaslaşma)

**Kuzey Körfez, İzmit
İlçe kümeleri**

Kıyıda limancılık yapma eğilimini engellemek için kıyıların ve kıyıya yakın alanların sanayi imarına açılmaması

**Kuzey Körfez, İzmit,
Güney Körfez,
Karadeniz Kıyı İlçe
Kümeleri**

RB.15. Çok modlu taşımacılığın geliştirilmesi

RB.15. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Doğu Marmara Taşımacılık Kümesi'nin faaliyetlerinin desteklenmesi ve tanınırlık faaliyetlerinin sürdürülmesi

Global Alt Bölge

Bölgedeki firmaların ya da merkezi bölge dışı lojistik firmalarının bölge için geliştirecekleri projelerin yaygınlaştırılması

Global Alt Bölge

Marco Polo gibi programlardan yararlanmanın artırılması

Global Alt Bölge

BALO Projesine entegrasyon için TOBB ile işbirliği çalışmaları yapılması

**Kuzey Körfez, İzmit,
Güney Körfez,
Adapazarı,
Karadeniz Kıyı**

Viking Projesi kapsamında Karasu Limanı'nın kullanımının sağlanması

**Adapazarı,
Karadeniz Kıyı**

Liman işletmelerinde demiryolu bağlantılarının alt bölgeler bazında iltisak hattı verilmesi

Kuzey Körfez, İzmit

RB.16. Kurumlar arası eşgüdümün artırılması, iyi yönetim uygulamalarının yaygınlaştırılması ve girişimcilik ortamının geliştirilmesi

RB.16. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Şehir Planlama çalışmalarında katılımcılığın artırılması

Dinamik Alt Bölge

Kurumların stratejik planlama süreçlerinde dış paydaşları sürece daha etkin dâhil etmeleri

Dinamik Alt Bölge

Kurumsal kalite belgelerinin alımının yaygınlaştırılması

Dinamik Alt Bölge

Hizmet ve ürün süreçlerinde belgelendirmenin artırılması

Dinamik Alt Bölge

Kurum personellerinin diğer kurumlarla değişim programlarına tabi tutulması

Dinamik Alt Bölge

Personelin hizmet içi eğitim olanaklarının artırılması

Dinamik Alt Bölge

Personellerin hayat boyu öğrenme programlarına ve yurtdışı ziyaretlere dâhil edilmesinin artırılması

Dinamik Alt Bölge

Kurumlarda otomasyonun ve bilgi sistemlerinin kullanımının yaygınlaştırılması

Dinamik Alt Bölge

RB.17.

Planlarla uygun; yatırıma hazır projeler geliştirilmesi ve yatırıma uygun arazi envanteri oluşturulması ve etkin, organize yatırım promosyonu

RB.17. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Yerel yönetimler tarafından ilçe gereksinimine ve imar planlarına uygun yatırım tür ve alanlarının tespit edilmesi ve YDO'lara bildirilmesi

Dinamik Alt Bölge

Hedef ülkeler bazında yatırımcı kitlerinin hazırlanması ve işbirliği ziyaretlerinin sürdürülmesi

Dinamik Alt Bölge

Arayüzü uygun ve çoklu dil desteği ile Doğu Marmara'da Yatırım internet sitesinin faaliyete geçirilmesi ve güncel tutulması

Dinamik Alt Bölge

Sektörel yatırım raporlarının hazırlanması, var olanların geliştirilmesi

Dinamik Alt Bölge

Ulusal yatırımcı ve iş adamları dernekleri ile ilişkilerin geliştirilmesi

Dinamik Alt Bölge

Yerel yönetimler tarafından yatırıma hazır projelerin oluşturulması ve özellikle Orta Doğu pazarında tanıtılması

Dinamik Alt Bölge

RB.18.

Yatırımların kümelenme stratejilerine uygun ve organize bölgelere yönlendirilmesi

RB.18. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Organize sanayi bölgelerindeki atıl parsellerin üretime geçirilmesine yönelik çalışmalar yapılması

Global Alt Bölge

Yeni kurulacak OSB'lerin ihtisas OSB olarak kurgulanması

Global Alt Bölge

OSB dışı sanayi parsellerinin yığılmış sektörlerle yönelik kullanımının teşvik edilmesi

Global Alt Bölge

Sektörel yer seçim optimizasyon analizlerinin gerçekleştirilmesi, yatırımlarda yönlendirici olunması

Global Alt Bölge

Bölgedeki OSB'lerde atıl parsellerin ve doluluk oranlarının tespit edilmesi ve üretime geçirilmesi

Global Alt Bölge

RB.19.

Enerji ve hammadde sürekliliğinin sağlanması ve teknik altyapının geliştirilmesi

RB.19. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Kurumsal aksaklıklardan kaynaklı enerji kesintilerinin asgariye indirilmesi	Global Alt Bölge
Doğal kaynaklı kesintilerin giderilmesi için önleyici çalışmalar gerçekleştirilmesi	Global Alt Bölge
Organize sanayi bölgelerinin altyapılarının tamamlanması	Dinamik Alt Bölge
Öncelikli turizm destinasyonlarının ulaşım olanaklarının iyileştirilmesi	Çevre Alt Bölge

RB.20.

Tarımda örgütlenmenin, ürün borsalarının ve arazi toplulaştırmasının yaygınlaştırılması, pazarlama altyapısının geliştirilmesi

RB.20. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Arazi toplulaştırma projelerinin hayata geçirilmesi (Dörtdivan-Gerede Bölgesi, Bolu merkez, Düzce, Sakarya geneli ve Kandıra)	Çevre Alt Bölge
Kooperatiflere kurumsal yapılanma desteği sağlanması	Çevre Alt Bölge
Ortak tarımsal girdi ve mekanizasyon kullanımının yaygınlaştırılması	Çevre Alt Bölge
Hayvan pazarı ve nitelikli mezbahaların yaygınlaştırılması	Çevre Alt Bölge
Tarımsal birliklerin pazarlamada öncü olmaları ve nihai tüketiciye tedarikine kadar süreçte aktif rol alması	Çevre Alt Bölge
Çiftçi kayıt sistemine girişlerin yaygınlaştırılması	Çevre Alt Bölge

RB.21.

Bankacılık ve finans ortamının iyileştirilmesi

RB.21. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Finansman sorunu yaşanan sektörlerin detaylı analizlerinin yapılması	Dinamik Alt Bölge
Kentsel dönüşüm projelerinin finansmanı ile ilgili olanakların çeşitlendirilmesi	Global Alt Bölge
Bankaların finansman olanaklarının iyileştirilmesi amacıyla mikro ekonomik ölçekte tasarrufların artmasına yönelik çalışmalar yapılması	Dinamik Alt Bölge
Kayıt dışı işlemlerin kayıt altına alınması için bilinçlendirme ve teşvik edici çalışmalar düzenlenmesi	Çevre Alt Bölge

Eksen 3. Öğrenen Bölge

Amaç 1. Yetenekleri Geliştirmek

ÖB.1. Bölge işgücü piyasasının takibi ve ilgili stratejilerin geliştirilmesi

ÖB.1. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Ekonomik sektörlerin faaliyet alanlarına ve ihtiyaçlarına göre kısa, orta ve uzun vadede istihdamı öncelikli mesleki eğitim branşlarının araştırılması	Dinamik alt bölge öncelikli
Mesleki eğitim programı analizinde ilgili taraflar arasında koordinasyonun sağlanması	Dinamik alt bölge öncelikli
Üniversitelerde ihtiyaç duyulan eğitim programlarının tespiti için piyasa paydaşlarının katılımı ile yürütülecek analiz çalışmalarının desteklenmesi	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli

ÖB.2. Mesleki ve teknik eğitimde ekonominin ihtiyaçlarının dikkate alınması ve motivasyonun artırılması

ÖB.2. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Mesleki ve teknik eğitim altyapısının yeni okul ve dersliklerle desteklenmesi	Karadeniz Kıyı ve Sakarya Güney ilçe kümeleri öncelikli
Kar amacı güden kuruluşların ve işveren örgütlerinin inisiyatif olarak mesleki eğitim programı tasarımlarının teşviki ve bölge ihtiyaçlarına göre yönlendirilmesi	Dinamik alt bölge öncelikli
Bölge OSB'lerinde meslek lisesi desteklerinden yararlanılması	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli
Mesleki eğitim program tasarımında ilgili taraflar arasında koordinasyon sağlanması	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli
Gençlerin mesleki eğitime yönlendirilmesi ve bu alanda farkındalığın artırılması	SEGE 6. grupta yer alan ilçeler

ÖB.3. Yükseköğrenim programlarının sektörlere göre tasarlanması ve yenilikçi işgücünün yetiştirilmesi

ÖB.3. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Yerel ekonominin ihtiyaçlarına yönelik olarak öğrenci kontenjanlarının ve eğitim programlarının nicelik olarak gelişiminin desteklenmesi	Kocaeli, Düzce ve Yalova öncelikli
İhtisaslaşmış vakıf üniversitesi girişimlerinin yönlendirilmesi ve ilgili taraflarca süreç ve altyapı desteğinin sağlanması	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli
Üniversitelerde bilimsel çalışma ve envanterinin belgelenmesi ve bölgesel hafıza merkezi yapılanmasının sağlanması	Global alt bölge öncelikli
Özel sektörün ihtiyaçlarına yanıt veren ve bölge üniversitelerinde namevcut bilimsel ve teknolojik altyapı desteklenmesi	Global alt bölge öncelikli
Fiziksel mekân, donanım ve laboratuvar imkânlarının yetersiz olduğu meslek yüksekokullarında altyapının gelişmesine katkı sağlaması açısından bölge ana aktörlerinin teşvik edilmesi	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli
İlaç sanayi sektörü ile bu sektöre işgücü yetiştiren eczacılık, fen ve mühendislik fakülteleri arasında işgücünün yetiştirilmesine yönelik ortaklıkların artırılması	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli
Tarım sektörüne işgücü yetiştiren ve sektörle iç içe eğitim veren yükseköğretim programlarının açılması	Tarımsal üretimin yoğunlaştığı Sakarya
Bölge üniversitelerini ülke içinde farklı kılan sivil havacılık ve denizcilik gibi ihtisaslaşmış bölümlerde eksik kalan bilimsel ve teknolojik altyapının geliştirilmesi	Global alt bölge öncelikli
İşgücüne bölge ekonomisinin ihtiyaç duyduğu yenilikçi kimliği kazandıracak lisansüstü eğitimin verildiği programların ve disiplinler arası ortaklıkların artırılması	Global alt bölge öncelikli
Yeni meslek yüksekokulu yatırımlarının yapılması	Gebze İlçe Kümesi ve Bolu merkez öncelikli
Bölgede piyasaya katkı sağlamak üzere; öğretim elemanlarının uluslararası gelişmeleri takip etmesini sağlayacak çalışmaların desteklenmesi	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli
Yükseköğretimde staj programlarının etkinliğinin artırılmasında piyasa aktörleri ile üniversite birimleri arasında işbirliklerinin ve ortak hareket anlayışının geliştirilmesi	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli

ÖB.4.

Kırsal alanda işgücünün niteliğinin artırılması

ÖB.4. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Genç ve orta yaş girişimcilerinin teşvik edilmesi, yönlendirilmesi ve yararlanabilecekleri destekler hakkında farkındalığın artırılması	Çevre alt bölge öncelikli
Gençlere yönelik tarımsal faaliyetlerle ilgili sertifikalı mesleki eğitim programlarının geliştirilmesi	Çevre alt bölge öncelikli
Rekabet gücü yüksek tarımsal yatırımların teşvik edilmesi ve bu alanlara yönelik tarım destekleri hakkında farkındalığın artırılması	Çevre alt bölge öncelikli

Farklı paydaş gruplarının işbirliğinde sürdürülebilir alt bölgelere ağırlık verilmek üzere tarımdaki gelişmeleri kapsayan kitlesel eğitim faaliyetlerinin geliştirilmesi	Çevre alt bölge öncelikli
Gıda ve hayvancılık ihtisas OSB'lerin civar yerleşimlerden işgücü teminin teşvik edilmesi	Kandıra, Kaynarca ve Geyce ilçeleri öncelikli
Kırsal nüfusun nitelikli turizm işgücü haline getirilmesi için eğitim ve bilgilendirme çalışmalarının yapılması	Çevre alt bölge öncelikli
Tarımsal meslek yükseköğrenimi programlarına öncelik verilmesi	Karadeniz Kıyı, Sakarya Güney, Hendek, Bolu Doğu ve Güney ilçe kümeleri öncelikli
Turizm meslek yüksekokullarının yaygınlaştırılması	Karadeniz Kıyı ve Bolu Güney ilçe kümeleri öncelikli

ÖB.5. Yaşam boyu öğrenmenin teşviki

ÖB.5. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Sanayide yer alan işgücüne yönelik ve teknolojik adaptasyonu sağlayacak olan mesleki eğitim faaliyetlerinin desteklenmesi	Dinamik ve global alt bölgeler öncelikli
Üniversite ve sivil inisiyatifin ortaklığında geliştirilen mesleki eğitim kursu işbirliklerinin teşvik edilmesi	Dinamik alt bölgeler öncelikli
Yaşam boyu öğrenme faaliyetlerinde örgün eğitimde meslek edinememiş kadınlara öncelik verilmesi	SEGE 6. grupta yer alan ilçeler
Bölgede teşvik edilen ve desteklenen tüm mesleki eğitim faaliyetlerinde ulusal / uluslararası meslek standartların ve eğitim alanların ilgili standartlar gereği belgelendirilmesinin şart koşulması	Tüm bölge
AB Hayatboyu Öğrenme Programları hakkında bilinçlendirme faaliyetlerinin desteklenmesi	Tüm bölge

ÖB.6. Öğrenen Organizasyon Anlayışının Benimsenmesi

ÖB.6. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Özel sektörün kurumsallaşma ve öğrenen organizasyon kimliği kazanma yolundaki girişimlerinin desteklenmesi	Dinamik alt bölge öncelikli
Kamu kurumlarının öğrenen organizasyon kimliğini kazanabilmesi adına ilgili kurumsallaşma eğitimlerinin alınması, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Belgelendirme Süreci, Kalite Yönetim Sistemi ve EFQM Avrupa Kalite Yönetimi Vakfı Mükemmellik Modeli gibi uygulamalarının desteklenmesi	Dinamik ve global alt bölgeler öncelikli

ÖB.7. Bilgi toplumuna uyumun sağlanması

ÖB.7. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Kadınlara ve diğer dezavantajlı gruplara öncelik verilmek üzere bilişim teknolojilerinin farkındalığını ve kullanımını artırıcı faaliyetlerin teşvik edilmesi

Gebze, İzmit, Adapazarı ve Güney Körfez ilçe kümeleri öncelikli

İlk ve ortaöğretim mezunlarına öncelik verilmek üzere bilişim teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştırılması

Karadeniz Kıyı, Adapazarı, Hendek, Sakarya Güney, Doğu Merkez, Bolu Güney ve Bolu Doğu ilçe kümeleri öncelikli

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin sağlayacağı faydalar ve e-devlet hizmetleri konusunda halkın bilinçlendirilmesi, erişim imkânlarının artırılması ve bu teknolojileri kullanma yeteneğinin kazandırılması

Çevre alt bölge öncelikli

KOBİ'lere öncelik verilmek üzere, iletişim teknolojilerinin ticari araç olarak kullanımına yönelik farkındalığının artırılması ve ilgili altyapının geliştirilmesinin teşvik edilmesi

Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli

KOBİ'lere öncelik verilmek üzere, bilgi sistemlerinin iş süreçlerinde niteliği artırıcı bir etmen olarak kullanımının artırılmasının teşvik edilmesi

Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli

Amaç 2. Yeteneklerin İstihdama Katkısını Artırmak

ÖB.8.

Yenilikçi/Yaratıcı İşgücü İstihdamının Artırılması

ÖB.9.

Dezavantajlı Grupların İstihdam Olanaklarının Artırılması

ÖB.9. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Dezavantajlı grupların (engelliler, eski hükümlüler ve mesleki eğitim alamamış kadınlar ile gençler) istihdam ve işsizlik durumunu tanımlayan işgücü profili araştırmalarının hazırlanması ve desteklenmesi

Tüm bölge

Kamu inisiyatifindeki veya diğer teşebbüsler tarafından yapılacak gençlere ve kadınlara yönelik istihdam garantili mesleki eğitim yatırımlarının geliştirilmesi ve desteklenmesi

Çevre alt bölge öncelikli

Genç istihdamına öncelik verilmesi

Çevre alt bölge öncelikli

İşletmelerin kadın istihdamı ile sağlayacakları faydalar konusunda bilinçlendirilmesi

Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli

Kadın istihdamına öncelik verilmesi ve bu önceliğin kamu tarafından teşvik edilmesi

Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli

ÖB.10.

Mesleki eğitimden işe geçiş hizmetlerinin geliştirilmesi

ÖB.10. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Özel sektörün daha etkin katılımı ile il istihdam kurullarına dinamik bir yapının kazandırılması	Tüm bölge
Özel istihdam bürolarının sayıca ve etkinlik olarak iyileştirilmesi	Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli
Kariyer planlama merkezlerinin etkinliğinin artırılması yönünde çaba sarf edilmesi ve üniversitelerin bu çabalarının desteklenmesi	Gebze, İzmit, Adapazarı, Güney Körfez ve Doğu Merkez ilçe kümeleri öncelikli
Mezun-öğrenci arasında mentorlük sisteminin oturtulması	Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli
İşgücü ile işverenin buluşmasını sağlayan platformların oluşturulması ve desteklenmesi	Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli

ÖB.11. İstihdamın Sosyal Olanaklarının Geliştirilmesi

ÖB.11. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Mesleki ve dayanışma derneklerinin kurumsal kapasitelerinin ve sosyal olanakların geliştirilmesinde ortak hareket etme kabiliyetleri geliştirilmesi	Global alt bölge öncelikli
Çocuk bakım hizmeti girişimlerinin desteklenmesi	Global alt bölge öncelikli
İşletmelerin çalışanların sosyal olanaklarının geliştirilmesinin faydaları konusunda bilinçlendirilmesi	Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli

ÖB.12. Girişimcilik Kültürünün Geliştirilmesi

ÖB.12. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Girişim sermayesi ve diğer yatırım ve işletme dönemi destekleri hakkında bilgilendirme faaliyetlerinin yürütülmesi	Dinamik alt bölge öncelikli
Örgün ve yaygın eğitim programlarının yürütülmesinden sorumlu olan kurumların, bölgede girişimcilik hakkında düzenli olarak eğitim düzenleyen kurum/kuruluşlar ile işbirliğinin sağlanması	Dinamik alt bölge öncelikli
Girişimci adaylarının yüksek rekabete ayak uydurma, yenilikçi proje üretme, ortak iş ve proje üretme ve girişim ile ilgili mevzuat hakkında bilgi sahibi olmalarının sağlanmasına yönelik eğitim	Dinamik alt bölge öncelikli
Girişimcilerin ticari hayatta sürekliliği sağlamak ve bir adım daha ileri götürebilmek için bazı destek mekanizmalarının ve finansman modellerinin kurulması	Global ve Dinamik alt bölgeler öncelikli

ÖB.13. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinin Sağlanması

ÖB.13. UYGULAMA ÖNERİLERİ

İşçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanmasına yönelik ulusal düzenlemeler hakkında bilinçlendirme faaliyetlerinin yürütülmesi	Global alt bölge öncelikli
İşçi sağlığı ve güvenliği uzmanı ve eğiticisi yetiştirilmesi süreçlerinin teknik olarak desteklenmesi	Global alt bölge öncelikli
Bölgede işçi sağlığı ve iş güvenliği riskin yüksek olduğu sektörlerin, üretim süreçlerinin ve coğrafi bölgelerin belirlenmesi	Global alt bölge öncelikli
İşletmelerde işçi sağlığı ve iş güvenliğini artırıcı yatırımların teşvik edilmesi	Tüm bölge

ÖB.14.

Destek programlarından yararlanma düzeyinin ve projecilik kültürünün geliştirilmesi

ÖB.14. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Uluslararası destek programları hakkında bilgilendirme faaliyetlerinin yürütülmesi	Tüm bölge
Destek programlarına yönelik olarak bilgilendirme, online eğitim, örnek proje paylaşımı, ortak arama veritabanının oluşturulması	Tüm bölge
Başta üniversiteler için olmak üzere ar-ge destek programlarına yönelik bilgilendirme, eğitim, ortak arama ve buna benzer proje sürecini kolaylaştırıcı faaliyetlere öncelik verilmesi	Global ve dinamik alt bölgeler öncelikli

ÖB.15.

Sporun yaygınlaştırılması ve belirli branşlarda gelişiminin hızlandırılması

ÖB.15. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Tüm bölgede;

- Üniversitelerin spor kulüplerini geliştirmeleri ve spor faaliyetleri ile branş çeşitliliğini arttırmaları
- Yerel yönetimlerin spora ayırdıkları kaynakların artırılması
- Özel sektörün spor kulübü oluşturmalarının yaygınlaştırılması
- İl ölçeğinde İl Spor Koordinasyon Kurullarının oluşturulması
- Yeni ve revizyon imar planlarında spor tesisi için ayrılan alanların artırılması
- Gelecek vadeden sporcuların branşlarına göre ulusal kulüpler ya da federasyonlarca takip edilmesi ve eğitimleri için desteklenmeleri
- Dezavantajlı grupların ilgili spor branşlarına yönlendirilmesi, bilgilendirmesi ve destekleme çalışmaları ile tesislerin altyapılarının bu gruplara göre düzenlenmesi

Global alt bölgede öncelikli olmak üzere;

- GSB tarafından verilen Gençlik Projeleri desteklerinden yararlanılması
- Atıl durumda olan ya da yeterince kullanılmayan spor tesislerinin kullanımını artırıcı faaliyetler gerçekleştirilmesi
- İlk ve orta dereceli okullarda öğrencileri spora teşvik etmek ve yetenekli oldukları branşları tespit etmek amaçlı faaliyetlerin gerçekleştirilmesi
- Halkın spor yapabileceği rekreatif ve sportif alanların artırılması

-
- Spor kulüplerinin sponsor bulmalarının desteklenmesi
 - Ulusal ve uluslararası spor etkinlik ve müsabakalarının bölgede düzenlenmesi
 - Spor federasyonları ile daha etkin işbirliği kurulması ile bölgeye verilen önemin artırılması
 - Yazılı, görsel, sanal ve sosyal basında sporla ilgili haberlerin artırılması
 - Ulusal liglerde mücadele eden futbol takımlarının maddi açıdan desteklenmesi için yerel büyük ölçekli işletmelerin sponsor olmaları
 - Ulusal liglerde mücadele eden futbol takımlarının altyapı ve tesis imkanlarını iyileştirmeleri için yerel yönetimlerle, sivil toplumla ve özel sektörle işbirliğinin geliştirilmesi
 - Ulusal liglerde mücadele eden futbol takımlarının desteklenmesi için halkta bilinç oluşturulması ve sivil toplum işbirliğinin geliştirilmesi
 - Bölgede gençlik ve izcilik kamplarının nitelik ve sayılarının artırılmasıyla İstanbul ve Ankara başta olmak üzere bölge dışındaki ana kentlerdeki özel eğitim kurumları ve kulüplerce kullanımına yönelik tanıtım yapılması
 - Yerli ve yabancı kulüplerin bölgede kamp faaliyetlerini düzenlemeleri için tanıtım ve tesisleşme çalışmaları ile bunu destekleyici dönemsel şampiyonalar düzenlenmesi
 - Öne çıkan branşlarda yapılacak etkinlik ve tesislerin öncelikli olarak desteklenmesi
-

Amaç 3. Sosyal Gelişmeyi Sahiplenmek

ÖB.16. Sosyal Sermayenin Geliştirilmesi

ÖB.16. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Aynı paydaş grubu içinde ortaklıkların geliştirilmesi adına ortak tedarik – ortak pazarlama gibi süreçlerin geliştirilmesi ve desteklenmesi	Global alt bölge öncelikli
Melek yatırımcı ve risk sermayesi gibi; girişimcilik fikri ve proje sahibiyile sermaye sahibini eşleştirecek platformların kurulması ve desteklenmesi	Global alt bölge öncelikli

ÖB.17. Sivil Toplumda Örgütlenmenin Geliştirilmesi

ÖB 17. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Meslek ve ticaret birlikleri, sendikalar ile mesleki birlik ve dernekleri kapsayan STK'ların kurumsallaşma ve kapasite geliştirme çabalarının desteklenmesi	Dinamik alt bölge öncelikli
Topluluk bazlı kuruluşların, sosyal ve ekonomik fayda sağlamak üzerine farkındalığının artırılmasına yönelik faaliyetlerin desteklenmesi	Dinamik alt bölge öncelikli

ÖB.18. Sosyal İnovasyon Bilincinin Yaygınlaştırılması ve Uygulamalarının Geliştirilmesi

ÖB 18. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Başta STK'lar ve özel sektör olmak üzere tüm paydaş gruplarının sosyal inovasyon projeleri ve bu projeleri finanse eden ulusal ve uluslararası programlar hakkında bilgilendirme faaliyetlerinin desteklenmesi

Çevre alt bölge öncelikli

Kamu kurumları, vakıflar, dernekler ve kar amacı güden ve gütmeyen şirketler tarafından geliştirilen sosyal inovasyon projelerinin teşvik edilmesi

Çevre alt bölge öncelikli

ÖB.19.

Sosyal Girişimciliğin Desteklenmesi

ÖB 19. UYGULAMA ÖNERİLERİ

Başta STK'lar ve özel sektör olmak üzere tüm paydaş gruplarının sosyal girişimcilik projeleri ve bu projeleri finanse eden ulusal ve uluslararası programlar hakkında bilgilendirme faaliyetlerinin desteklenmesi

Çevre alt bölgede öncelikli

STK'lar tarafından geliştirilen sosyal girişimcilik projelerinin teşvik edilmesi

Çevre alt bölgede öncelikli
